Published on (https://bnm.md)

Supervision banks Expand Hide

Press releases Press room Questions and Answers

06.04.2020

Întrebări și răspunsuri legate de sectorul bancar al Republicii Moldova în contextul situației de urgență din țară

1. În condițiile actuale, băncile licențiate sunt sau nu supravegheate la fel ca până la instituirea stării de urgență pe teritoriul Republicii Moldova?

În scopul protejării intereselor deponenților şi asigurării stabilității sistemului bancar, BNM asigură în continuare consolidarea supravegherii prudențiale a băncilor din Republica Moldova. La începutul anului 2018, a intrat în vigoare o nouă lege privind activitatea băncilor [1], iar din luna ianuarie curent - Metodologia de supraveghere și evaluare a activității băncilor [2], care este bazată pe norme utilizate de toate autoritățile de supraveghere din Uniunea Europeană.

Totodată, în condițiile stării de urgență BNM asigură operarea fără întrerupere și pune la dispoziția băncilor licențiate instrumentele necesare în sprijinul continuității operaționale din sistemul bancar. Sistemele de raportare folosite de bănci pentru mecanismele de supraveghere bancară funcționează în regim normal și eficient. Banca Națională menține permanent comunicarea cu băncile licențiate pentru a asigura în continuare stabilitatea și siguranța sectorului bancar.

2. Cât de puternice sunt băncile acum? Se poate întâmpla o prăbușire a unor bănci așa cum s-a întâmplat în 2014 -2015 cu cele trei bănci devalizate?

Reformele bancare desfășurate în ultimii ani au contribuit la consolidarea sistemului bancar în Republica Moldova. Actualul sistem bancar se deosebește foarte mult de ceea ce a fost în urmă cu trei ani, fiind unul puternic, robust, sănătos și transparent .

Astfel, toate băncile ce operează pe piața bancară a Republicii Moldova sunt bine capitalizate, viabile și au suficiente lichidități pentru a rezista cu succes acestei perioade și a-și deservi în continuare clienții.

3. Îmi păstrez rezervele și economiile la bancă în depozite. Există riscul pierderii depozitelor deținute la bănci?

Astăzi sectorul bancar este stabil și bine capitalizat având toți indicatorii macroprudențiali conform reglementărilor cerute de standardele internaționale. Băncile au capitalul și fondurile proprii bine consolidate, dispun de un nivel înalt de lichiditate, și-au crescut activele și volumul creditelor acordate. Astfel, nu există motive de îngrijorare. Totodată, s-a redus ponderea creditelor neperformante în portofoliile de credite. De asemenea, în ultimii ani, a sporit volumul depozitelor, ceea ce denotă încrederea acordată sistemului bancar de către mediul de afaceri și populație.

4. Vor avea băncile suficienți bani ca noi să ne putem accesa banii din conturile/cardurile noastre prin internet banking?

Băncile din Republica Moldova dispun de un nivel înalt de lichidități atât prin virament, cât și în numerar. În plus, BNM are multe mecanisme de suplinire a lichidităților pe piață, care stau la dispoziția băncilor prin instrumentele monetare.

5. Vor fi suficienți bani în bancomate pe perioada de urgență?

În mod sigur, da. Există bani suficienți pentru alimentarea bancomatelor. De asemenea, BNM este gata să pună la dispoziția băncilor numerar suplimentar atunci când este necesar.

Totuși pentru a preveni răspândirea COVID-19 este recomandată utilizarea plăților fără numerar: aplicațiile internet-payments, mobile payments, cardurile de plată, transferul de credit (ordinul de plată), care permit efectuarea plăţilor de la orice calculator sau dispozitiv mobil.

6. Firma noastră își păstrează toate lichiditățile în conturile bancare. În ce măsură putem fi siguri de stabilitatea băncilor și calitatea gestionării lor?

Băncile dispun de o rată înaltă a fondurilor proprii, amortizoare de capital și de un nivel suficient de lichidități. Prin eforturile de asigurare a unei guvernări corporative sănătoase și transparentizare a acționariatului sectorului bancar, băncile licențiate au implementat majoritatea prevederilor BASEL III și s-au apropiat de standardele și valorile UE. Totodată, aplicarea noii legi privind activitatea băncilor a condus la îmbunătățirea cadrului autohton de reglementare și de supraveghere bancară. Au fost implementate metodologia și procesul de supraveghere și evaluare (SREP) și prezentarea raportărilor privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (ICAAP).

Banca Națională, în calitate de autoritate de supraveghere și reglementare bancară din Republica Moldova, se conduce în permanență în activitatea sa și cere de la actorii care formează sectorul bancar respectarea standardelor înalte de integritate, imparțialitate, profesionalism și responsabilitate.

7. Compania noastră desfășoară activități comerciale în continuare și efectuează și primește plăți conform contractelor și obligațiilor operaționale agreate pe piață. Există riscul întreruperii activității infrastructurii financiare și al stopării plăților?

Infrastructura financiară funcționează în condiții normale și nu există premise de întrerupere a activității acesteia. Sistemul automatizat de plăți interbancare [3] (SAPI) asigură efectuarea plăților urgente și de mare valoare în intervalul de timp 9.00 – 17.30 și a plăților de mică valoare (< 50 mii lei) între orele 9.00 și 17.00. Toate băncile licențiate funcționează și efectuează plăți conform programului afișat pe paginile web ale acestora.

Agenții economici și cetățenii sunt încurajați să utilizeze metodele de comunicare și plată la distanță, oferite de toate băncile licențiate. Dacă e necesară prezența fizică a clientului, trebuie să se țină cont de faptul că mai multe bănci au modificat orarul de lucru sau au limitat activitatea anumitor sucursale. În acest sens, se recomandă consultarea paginii web a băncii sau un apel telefonic pentru detalii. (Lista băncilor licențiate din R. Moldova [4])

8. Sunt agent economic și momentan nu desfășor activitate, însă am un credit la bancă. Ce pot face dacă intru în dificultate de plată urmare restricțiilor impuse pe fundalul răspândirii COVID-19?

Banca Națională a oferit flexibilitate băncilor în abordarea unor asemenea cazuri.

Decizia BNM din 03.04.2020 [5] permite băncilor să amâne sau să modifice termenele de scadență a plăților și/sau sumele plăților scadente până pe 30 iunie 2020 la creditele acordate persoanelor juridice. Măsurile vor putea fi aplicate în mod individual de fiecare bancă, conform reglementărilor sale interne și a prevederilor contractuale cu agenții economici, inclusiv capacitatea de plată a acestora. Solicitanții vor trebui, în primul rând, să prezinte băncii o notă argumentată despre dificultatea temporară de plată în legătură cu starea de urgență și consecințele economice generate de COVID-19 și să agreeze cu banca, în termenul menționat, un nou grafic de plată.

Băncile sunt deschise spre dialog și vor depune eforturi susținute împreună cu oamenii de afaceri-debitori pentru a agrea modificări ale graficelor de rambursare sau planuri de restructurare în cazul dificultăților financiare, în vederea susținerii și menținerii viabilității companiilor.

9. Lucrez la o întreprindere privată și am fost suspendat temporar. Anterior am luat un credit bancar. Ce voi putea face în cazul în care îmi va fi dificil să achit ratele la credit?

Banca Națională a venit cu o decizie [6] în suportul persoanelor fizice, care permite băncilor să poată amâna până pe 31 mai 2020 plata la creditele pentru persoanele fizice aflate în dificultate temporară în condițiile stării de urgență. Această măsură este aplicată în mod individual de către bănci, conform propriilor capacități, reglementări și prevederi contractuale, prin dialog cu fiecare debitor în parte. De aceea, debitorul urmează să contacteze banca creditoare pentru a primi informații despre măsurile de susținere pe care le poate oferi aceasta.

Persoanele fizice care își pot onora în continuare creditele sunt încurajate să o facă, în special prin modalitățile de plată la distanță [7].

10. Vreau să contactez un credit de la bancă. Voi putea beneficia și eu de aceste condiții?

Măsurile adoptate nu se referă la creditele noi care se acordă în perioada stării de urgență. Totuși graficul de plată, agreat între bancă și consumator, în funcție de tipul și durata creditului, poate conține perioade inițiale de grație.

11. Sunt o persoană fizică și beneficiez de stabilitate financiară pentru că lucrez într-un domeniu-cheie al țării. Pot să mă adresez la bancă pentru a beneficia de un credit de consum sau pentru a-mi procura o locuință?

Băncile acordă în continuare credite în regim normal, conform politicilor și reglementărilor lor interne și în strictă conformitate cu normele legale și reglementările cerute de Banca Națională.

12. Am rude care muncesc peste hotare, adică nu au revenit acum acasă și nu vor reveni curând. Voi putea beneficia în continuare de transferurile primite prin intermediul băncilor licențiate?

Sistemele de remiteri de bani funcționează în continuare în condiții obișnuite și toți beneficiarii își pot primii banii transferați prin intermediul băncilor. Recomandăm totuși folosirea sistemelor de gestiune a banilor de la distanță oferite de bănci pentru a evita ieșirile din casă și a respecta dispozițiile Comisiei Naționale pentru Situații Excepționale. Pentru detalii despre folosirea sistemelor electronice, se va apela telefonic banca sau se va consulta informația descrisă pe paginile web ale instituțiilor bancare.

13. În condițiile pandemiei de COVID-19 putem să ne așteptăm la o creștere generalizată a prețurilor? Ce se va întâmpla cu inflația?

La această etapă, răspândirea coronavirusului induce surse suplimentare de presiuni dezinflaționiste asupra nivelului prețurilor de consum.

În acest fel, informația cu privire la rata anuală a inflației în lunile ianuarie și februarie, precum și evenimentele conturate după runda de prognoză precedentă denotă riscul unei traiectorii inferioare celei publicate în Raportul asupra inflației nr. 1. Atât pentru începutul anului 2020, cât și pentru orizontul de prognoză până la începutul anului viitor, principalele riscuri sunt dezinflaționiste, determinate în principal de condițiile meteorologice atipice, eliminarea unor prevederi existente anterior în politica fiscală, deviația PIB mai joasă pentru anul curent ca urmare a impactului asupra economiei autohtone a măsurilor autorităților pentru a opri răspândirea COVID-19, dar și un mediu extern mai dezinflaționist. Urmare evoluției situației epidemiologice, cererea mondială a fost revizuită în diminuare, ceea ce a rezultat într-o prognoză inferioară a prețurilor internaționale la produsele alimentare, la petrol și gaz pentru întreg orizontul de prognoză.

14. Cum poate ajuta Banca Națională economia în condițiile situației de urgență?

Banca Națională are mandatul legal de a menține stabilitatea prețurilor și nu posedă atribuții de stimulare directă a mediului de afaceri, prin instrumente fiscale sau politici structurale, acestea fiind sub autoritatea guvernului.

Astfel, prin promovarea unei politici monetare adecvate, Banca Națională a Moldovei reușește să protejeze puterea de cumpărare a populației în timp și să asigure condiții optime, sub aspectul atribuțiilor sale, pentru revenirea și creșterea economică. BNM monitorizează evoluția economică în situația de urgență și la necesitate va ajusta instrumentele de politică monetară pentru a diminua impactul dezinflaționist determinat de efectele de răspândire a coronovirusului și încetinire a economiei.

BNM, supraveghează și reglementează sectorul bancar și promovează standardele și bunele practici internaționale pentru protejarea economiilor deponenților, stabilitatea sistemului, sporirea calității portofoliu de credite și a indicatorilor de performanță, astfel încât băncile licențiate să propună credite atractive economiei și să ofere neîntrerupt toate serviciile bancare și de plată conform așteptărilor și la standarde înalte de calitate.

Sub aspect monetar, Banca Națională a diminuat valoarea ratelor la principalele instrumente de politică monetară pe fundalul incertitudinilor și încetinirii creșterii economice. Astfel, banii vor deveni mai accesibili pentru economie și ratele la creditele pentru finanțare urmează să se diminueze în condițiile impuse de situația de urgență. Au fost eliberate și volume mari de lichidități în sectorul bancar, astfel încât, populația să beneficieze de o flexibilitate pentru plata ratelor la credite și agenții economici să poată să-și suplinească necesarul de numerar pentru activitatea operațională.

Banca centrală își îndeplinește, conform calendarului anual, atribuțiile de agent fiscal al statului, beneficiar fiind Ministerul Finanțelor care continuă să își onoreze obligațiunile de plată pentru a depăși cu bine această perioadă.

De asemenea, BNM va asigura în continuare buna funcționare a întregii infrastructuri financiare pentru facilitarea serviciilor bancare și de plăți, care deservește astăzi economia.

15. Este pregătită Banca Națională pentru criză?

Banca Națională se bucură de avantajele unei legi moderne care-i protejează independența și-i reglementează activitatea, este bine fortificată cu atribuții și instrumente care îi permit să promoveze un cadru monetar cu caracter stimulativ pentru economie, un sistem financiar modern și un sector financiar

sănătos și atractiv pentru mediul de afaceri și publicul larg.

Astăzi, banca centrală este foarte bine capitalizată, are la dispoziție un nivel înalt al activelor oficiale de rezervă (care acoperă 5,1 luni de importuri viitoare potrivit ultimelor prognoze asupra importului de mărfuri și servicii realizate pe durata misiunii FMI).

În condițiile actuale, spre deosebire de băncile centrale mari ale lumii și de unele bănci centrale din regiune, BNM are încă suficient spațiu de manevră a principalelor instrumente de politică monetară pentru menținerea stabilității prețurilor, asigurarea stabilității sectorului bancar și injectarea lichidităților suficiente în sectorul bancar și mediul de afaceri care să ajute la revenirea și recuperarea economică.

16. Ce rezerve valutare are Banca Națională?

În valoare absolută, activele oficiale de rezervă ale Băncii Naționale au totalizat echivalentul a 2,95 miliarde dolari SUA la 27 martie curent. Această valoare este suficientă pentru acoperirea a circa cinci luni de importuri viitoare și peste 100% din datoria externă pe termen scurt.

17. În condițiile de pandemie în întreaga lume și în țară, este acum momentul ca BNM să aloce bani din rezervele sale valutare să sprijine direct cetățenii și statul?

Legea și standardele financiare internaționale reglementează care este destinația și pentru ce trebuie să fie folosite rezervele valutare ale statului, mai ales pentru o țară cu o economie deschisă și fără resurse minerale sau energetice ca Republica Moldova. Rezervele valutare sunt folosite pentru asigurarea echilibrelor financiare și crearea condițiilor economice favorabile revenirii din criză și recuperării după încetarea acesteia. La fel, rezervele valutare asigură protejarea puterii de cumpărare a cetățenilor și garantează stabilitatea sectorului bancar din care se alimentează mediul de afaceri și o bună parte din finanțele publice și care deservește toate plățile din țară.

Creditarea statului din rezervele valutare ar prejudicia considerabil obiectivul fundamental al BNM - asigurarea și menținerea stabilității prețurilor. Or, stabilitatea prețurilor reprezintă un interes național incontestabil pe care Banca Națională îl poate asigura dacă sunt respectate anumite precondiții, una dintre acestea fiind interzicerea creditării statului.

18. În condițiile situației de urgență, ar putea exista presiuni politice asupra Băncii Naționale pentru a o impune să ia decizii de care au nevoie politicienii?

Banca Națională este o autoritate independentă, își desfășoară activitatea în conformitate cu prevederile legale și ia decizii în mod profesionist și autonom. BNM operează cu instrumente de politică monetară și de reglementare bancară în vederea îndeplinirii obiectivului său fundamental de menținere a stabilității prețurilor și a atribuțiilor sale, conform legii și bunelor practici internaționale. Astfel, deciziile Băncii Naționale sunt ghidate de raționamente economice și nu politice.

Pentru a depăși perioada de urgență, eforturile autorităților urmează a fi concentrate spre adoptarea unor decizii echilibrate, care ulterior să ajute la recuperarea economică și bunăstarea cetățenilor.

Tags

Întrebari şi răspunsuri [8]

raspunsuri [9]

COVID-19 [10]

situația de urgență [11]

starea de urgență [12]

Source URL:
https://bnm.md/en/node/60414

Related links:

[1] https://bnm.md/ro/content/legea-privind-activitatea-bancilor-nr202-din-06-octombrie-2017 [2] https://bnm.md/files/metodologie%20de%20supraveghere%20si%20evaluare%20a%20activitatii%20bancilor.pdf [3] https://bnm.md/ro/content/sistemul-automatizat-de-plati-interbancare [4] https://bnm.md/ro/content/bancile-licentiate-din-republica-moldova [5] https://bnm.md/ro/content/bnm-ofera-flexibilitate-bancilor-abordarea-agentilor-economici-care-au-credite-bancare [6] https://bnm.md/ro/content/bnm-aprobat-masuri-sustinerea-persoanelor-fizice-consumatori-de-credite-bancare-pentru [7] https://bnm.md/ro/content/banca-nationala-moldovei-incurajeaza-utilizarea-metodelor-de-plata-fara-numerar [8] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=Întrebari și răspunsuri [9] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=raspunsuri [10] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=COVID-19 [11] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=situația de urgență [12] https://bnm.md/en/search?hashtags[0]=starea de urgență